

УДОСКОНАЛЕННЯ АНАЛІТИЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ НА ПІДСТАВІ ІННОВАЦІЙ

Радіонова Н.Й., к.е.н., доц.

Київський національний університет технологій та дизайну

Серед економічних проблем сучасності питання забезпечення економічного розвитку підприємств на підставі впровадження інновацій займають особливе місце як за значущістю, так і за складністю. Сьогодні на зміну індустріальному й постіндустріальному укладам приходить період інноваційної економіки. Нова економічна система потребує вдосконалення існуючих принципів і підходів до планування, організації, мотивації та контролю діяльності підприємств. Як свідчить досвід розробки економічної політики розвинених країн, який докладно вивчено науковцями, інноваційна діяльність, її активізація та стимулювання є визначальним чинником економічного розвитку, що забезпечує такі характеристики країни та окремих її економічних агентів, як конкурентоспроможність, стійкість, економічна безпека, що в цілому відображається на добробуті населення та можливості протидіяти виявам кризи.

Метою аналітичного забезпечення управління економічним розвитком підприємства є формування інструментарію для встановлення впливу інноваційної діяльності на рівень економічного розвитку. Аналітичне забезпечення управління економічним розвитком підприємства має відповідати таким принципам: економічної та соціальної доцільності впровадження інновації; пріоритетності витрат на інноваційну діяльність; пріоритету споживача над виробником; комплексності та спадкоємності планування інноваційної діяльності; відповідності рівня матеріально-технічної бази вимогам, що ставляться до якості й конкурентоспроможності продукції; економічної ефективності нововведень; стимулювання інноваційної діяльності; маркетингової спрямованості інновацій. Для реалізації цих принципів у діяльності підприємства запропонована сукупність моделей аналітичного забезпечення управління економічним розвитком підприємства.

З урахуванням розробленої концепції аналітичного забезпечення управління економічним розвитком підприємства та за результатами дослідження організаційного й економічного напрямів визначено, що існуючі підходи до реалізацій найважливіших функцій управління економічним розвитком головним чином залежать від досконалості способів оцінювання й аналізу рівня економічного розвитку підприємства.

Проведені нами дослідження показують, що керівники інноваційних

проектів здатні прискорити економічний розвиток підприємства, досягнути зниження ризиків у інноваційній діяльності, забезпечити ефективність інвестування у реалізацію інновацій. Але при цьому існує значна проблема, пов'язана з вибором показників для оцінки рівня економічного розвитку підприємства на підставі інновацій. Найчастіше ці показники мають статичний характер, тобто показують стан деякого об'єкта у визначений період часу.

З переходом до укладу інноваційної економіки змінилися критерії і механізми управління економічним розвитком промислових систем, що вимагає напрацювання на цій основі сучасного методологічного апарату, який би дозволив здійснювати системні аналітичні дослідження можливостей та структурних змін у суб'єктах господарювання на підставі нарощування та активізації їх виробничого та інноваційного потенціалів.

Управління економічним розвитком підприємства на підставі впровадження інновацій повинно ґрунтуватися на функціонуванні аналітичної підсистеми, дослідження якої показало відсутність в арсеналі сучасних підприємств досконалих методів планування, прогнозування та аналізу економічного розвитку. Тому в нашому дослідженні запропоновано підхід до удосконалення аналітичного інструментарію управління економічним розвитком підприємств на підставі інновацій.

Для вирішення цього завдання на практиці ми пропонуємо використовувати метод канонічної кореляції, який дозволяє одночасно аналізувати системи показників економічного розвитку підприємства і визначальних його чинників інноваційної діяльності. Проте для вирішення розглянутого завдання вказаним методом потрібні експериментальні дані, як за значеннями показників економічного розвитку y_i , $i=1,2,3$, так і за значеннями чинників x_j , $j=1, 2, \dots, 10$ (показників інноваційної діяльності).

Зв'язок між показниками економічного розвитку підприємства і чинниками представлено системою рівнянь наступного виду:

$$b_1y_1 = a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + a_{13}x_3 + \dots + a_{1,10}x_{10};$$

$$b_2y_2 = a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + a_{23}x_3 + \dots + a_{2,10}x_{10};$$

$$b_3y_3 = a_{31}x_1 + a_{32}x_2 + a_{33}x_3 + \dots + a_{3,10}x_{10}.$$

Визначимо кожний показник y_j і чинник x_i , що впливає на нього, за допомогою однойменної з ними лінгвістичної змінної, представленої п'ятьма термінами такого змісту: «дуже мале значення», «мале значення», «середнє значення», «велике значення» і «дуже велике значення». Таким чином, отримано в цілому тринадцять лінгвістичних змінних, представлених аналогічним способом.